

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності
Наталія ВІННІКОВА
«*Віннікова*» 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ**

спеціальності В5 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво»

Розробники:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти;

Опанасюк Олександр Петрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти;

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти.

Викладачі:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти;

Опанасюк Олександр Петрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 28 серпня 2025 року № 12

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСІУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво»

28.08. 2025 р.

Гарант освітньо-наукової програми _____ Олександр ОПАНАСЮК

Робочу програму перевірено

01.09. 2025 р.

Завідувач аспірантури, докторантури _____ Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	Денна			
РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ				
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська			
Загальний обсяг кредитів / годин	9 / 270, з них: Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство» – 2/60; Модуль II «Музична культурологія» – 2/60; Модуль III «Методологія сучасного музикознавства» – 2/60; Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки» – 3/90.			
Рік навчання	1		2	
Семестр	1	2	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом: 1		1	1	
Обсяг кредитів	4	2	3	
Обсяг годин, в тому числі:	120	60	90	
Аудиторні	32	16	24	
Самостійна робота	80	40	60	
Модульний контроль	8	4	6	
Семестровий контроль	10	10	10	
Форма підсумкового контролю	Іспит			
Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»				
Рік навчання	1	-	-	
Семестр	1	-	-	
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	-	-	
Обсяг кредитів	2	-	-	
Обсяг годин, в тому числі:	60	-	-	
Аудиторні	16	-	-	
Самостійна робота	35	-	-	
Модульний контроль	4	-	-	
Семестровий контроль	5	-	-	
Модуль II «Музична культурологія»				
Рік навчання	1	-	-	
Семестр	1	-	-	
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	-	-	
Обсяг кредитів	2	-	-	
Обсяг годин, в тому числі:	60	-	-	
Аудиторні	16	-	-	
Самостійна робота	35	-	-	
Модульний контроль	4	-	-	
Семестровий контроль	5	-	-	
Модуль III «Методологія сучасного музикознавства»				
Рік навчання	-	1	-	
Семестр	-	2	-	
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	1	-	

Обсяг кредитів	-	2	-	
Обсяг годин, в тому числі:	-	60	-	
Аудиторні	-	16	-	
Самостійна робота	-	30	-	
Модульний контроль	-	4	-	
Семестровий контроль	-	10	-	
Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»				
Рік навчання	-	-	2	
Семестр			3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	-	1	
Обсяг кредитів	-	-	3	
Обсяг годин, в тому числі:	-	-	90	
Аудиторні	-	-	24	
Самостійна робота	-	-	50	
Модульний контроль	-	-	6	
Семестровий контроль	-	-	10	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є систематизація і доповнення наявних в аспіранта магістерських знань про комплекс мистецтвознавчих і культурологічних наук та їхні особливості, ознайомлення з історією, теорією, сучасною проблематикою, методологією та методиками наукових досліджень. **Завдання дисципліни відповідно до програмних (загальних і фахових) компетентностей:**

- формування здатності аналізувати особливості організації і здійснення мистецтвознавчого та культурологічного дослідження;
- формування уміння використовувати основні положення мистецтвознавчих, культурологічних досліджень під час підготовки дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії;
- формування здатності аналізувати й узагальнювати зарубіжний досвід проведення мистецтвознавчих та культурологічних досліджень;
- формування знань з основ мистецтвознавчих і культурологічних досліджень;
- формування здатності аналізувати особливості сучасного розвитку наукової галузі мистецтвознавства в контексті мистецьких практик;
- формування уміння критично осмислювати твори мистецтва, розрізняти основні мистецькі історичні стилі за формально-стилістичними ознаками та творчі методи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
	ЗКУ 3	Уміння орієнтуватися в сучасній методології музикознавчих досліджень; здатність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності; розробляти проекти та управляти ними; методологічно та технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати та передбачати можливість його використання в педагогічній діяльності.
	ЗКУ 4	Здатність до критичного аналізу, оцінки сучасних наукових суджень, здатність генерувати оригінальні теоретичні конструкції, гіпотези та дослідницькі питання; здатність обирати і застосовувати методи дослідження, що відповідають предмету й завданням дослідження; здатність здійснювати комплексні дослідження, у тому числі міждисциплінарні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1	Здатність ініціювати, планувати, організувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.
	СК 3	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.
	СК 4	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
	СК 5	Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
	СК 6	Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.
	СК 7	Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.
	СК 8	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері мистецтва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.
	СКУ 9	Володіння науковою термінологією, як загальною, так і предметною, методологією наукових досліджень в сучасному музикознавстві; знання сучасної нормативно-правової бази розвитку освіти; теоретична і практична готовність до здійснення науково-дослідної роботи в царині музичного мистецтва та музично-педагогічної діяльності, орієнтованої на якісне перетворення особистості науковця.

	СКУ 10	Здатність проводити аналіз власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному дослідженні.
	СКУ 11	Здатність до аналізу та інтерпретації музичних творів, явищ музичної культури, музичних жанрів, творчості композиторів; уміння теоретично осмислювати формотворчі принципи музичних творів, розуміння змісту їхніх культурологічних, стильових і виразових особливостей.
	СКУ 12	Здатність працювати з історичними джерелами у фондах архівів і бібліотек, з науковою літературою; вміння аналітично мислити, ставити проблему та розуміти шляхи її подолання; критично оцінювати власні результати в контексті сучасних наукових досліджень у галузі музичного мистецтва і музичної освіти; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант виявляє здатність:

- працювати з науковою літературою в бібліотеці та в Мережі, робити анотації, виписки;
- провадити пошук у музеї, архіві; формувати власний архів, зокрема віртуальний; грамотно написати реферат, статтю, рецензію;
- редагувати текст, передавати матеріал до редакції наукового збірника для друку тощо;
- володіти знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання;
- володіти знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку;
- володіти знаннями про суть та зміст етапів розвитку музичної культури, музичного мистецтва, їхньої специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва;
- розрізняти роди, види, жанри музичного мистецтва, орієнтуватися у мистецьких стилях, аналізувати культурологічні, типологічні, формотворчі, художні особливості музичних творів.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН 2	Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми музичного мистецтва українською мовою та мовою країн Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.
ПРН 3	Застосовувати загальні принципи та методи музикознавчої науки, а також методологію наукових досліджень у власних наукових розвідках у сфері музичного мистецтва та у викладацькій практиці.
ПРН 4	Аналізувати і прогнозувати основні тенденції руху національної свідомості і культури в контексті загальноцивілізаційного поступу.
ПРН 5	Використовувати методики музикознавчого аналізу в процесі дослідження музичних творів.
ПРН 6	Планувати і виконувати теоретичні дослідження з музичного мистецтва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних та інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань.
ПРН 7	Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.
ПРН 8	Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері музичного мистецтва, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
ПРН 9	Розробляти та досліджувати моделі об'єктів і процесів музичного мистецтва, ефективно використовувати їх для отримання нових знань у сфері музичного мистецтва та у дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРНУ 11	Розуміти специфіку об'єктів дослідження в царині музичної культури; критично мислити, використовувати набутий особистісно-професійний досвід у вирішенні наукових завдань; готовність до операційного аналізу, зіставлення, синтезу, порівняння різних музичних явищ і процесів для вирішення визначених науково-дослідницьких завдань.
ПРНУ 12	Володіти професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого і культурологічного аналізу різноманітних музичних явищ, жанрів, стилів, творчості композиторів, музичних творів.
ПРНУ 13	Орієнтуватися в музичному просторі світової та національної культури, художніх напрямках, жанрах і стилях музичного мистецтва, творчості композиторів, спроможність виявляти особливості їхнього розвитку, аналізувати обрану в галузі музикознавства тему для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
ПРНУ 14	Орієнтуватися в освітньому просторі світової та національної культури, педагогічних концепціях, музично-освітніх системах, виявляти особливості їхнього розвитку в сучасній культурі.
ПРНУ 15	Володіти методикою опрацювання історичних джерел у фондах архівів і бібліотек, наукової літератури; володіти професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого і культурологічного аналізу музичних явищ, музичних творів, творчості композиторів та інших феноменів музичної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Ус бо го	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні		Са мо ре сій на ро бо та	М КР	Сем ест ров ий кон тро ль
		Ле кції	Сем іна ри			
Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»						
Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства	14	2	2	10		
Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку	16	4	2	10		
Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук	21	4	2	15		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	5					5
Разом за модулем I «Історичне та теоретичне музикознавство»	60	10	6	35	4	5
Модуль II «Музична культурологія»						
Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології	16	4	2	10		
Тема 5. Музика та процесуальне буття культури	14	2	2	10		
Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.	21	4	2	15		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	5					5
Разом за модулем II «Музична культурологія»	60	10	6	35	4	5
Модуль III «Методологія сучасного музикознавства»						
Тема 7. Методологія наукової творчості	14	2	2	10		
Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва	16	4	2	10		
Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження	16	4	2	10		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	10					10

Разом за модулем III «Методологія сучасного музикознавства»	60	10	6	35	4	5
Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»						
Тема 10. Українська філософська думка як естетична основа національної музичної педагогіки	17	2	-	13		
Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу	21	4	2	13		
Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки та європейський контекст	23	4	4	13		
Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід	23	4	4	16		
Модульний контроль	6				6	
Підготовка та проходження контрольних заходів	10					10
Разом за модулем IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	90	14	10	45	6	15
УСЬОГО	270	44	28	150	18	30

5. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Теоретичне музикознавство. Загальні проблеми. Філософський рівень методології. Загальнонаукові методи, їх застосування в музикознавстві. Систематика теоретичного музикознавства.

Музичний текст і категорії теоретичного музикознавства. Теорія інтонації та її різні концепції. Розмаїття звукових форм музичної інтонації.

Синтаксис музичної мови. Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм.

Теорія ладу. Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Гармонія та стиль. Історія дослідження гармонії.

Проблема стилю. Огляд та характеристика наукових визначень музичного стилю. Сучасне трактування категорії стилю в роботах вітчизняних та європейських науковців.

Композиторські техніки ХХ–ХХІ ст. Серійна та серіальна техніки. Пуантилізм. Технічна музика. Сонорика. Алеаторика. Плюралізм – взаємодія і синтез звуко-висотних технік у музиці ХХ–ХХІ ст.

Основні поняття теми: теоретичне музикознавство, музичний текст, музичний стиль, теорія інтонації, лад, гармонія, тональність, модальність, техніки композиції.

Семінар за темою 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Методологія аналізу музичного тексту.
2. Рівні аналітичного осмислення музичного тексту.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: модуль I.

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Теоретичні проблеми історії музики. «Персонально-монографічна» та «узагальнено-панорамна» гілки історичного музикознавства.

Проблемні напрямки, пов'язані з історичною антропологією у різних її проявах. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства (Ю. Чекан).

Методологічна база історичного музикознавства. Синтез з методами теоретичного музикознавства – інтонаційного, цілісного, жанрово-стильового та порівняльного аналізу.

Типи та аспекти музично-історичних досліджень. Музично-історичний процес, його складові. Теорія стадіальності (О. Зінкевич) як інструмент виміру та оцінки.

Проблема стилю в історичному музикознавстві. Інтерпретація в різних видах музичної діяльності. Дослідження проблем історичного та національного стилів (концепція С. Тишка).

Методологія та методика біографічних досліджень в історичному музикознавстві. Параметри достовірності біографічного факту. Взаємодія біографічного тексту з історичними джерелами на різних рівнях: географічному, музично-культурологічному, персональному, побутовому тощо.

Основні поняття теми: музично-історичний процес, інтонаційний образ світу, теорія стадіальності, історичний стиль, національний стиль, історичне джерело.

Семінар за темою 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Музично-історична концепція К. Дальгауза.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: модуль I.

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Музикознавство наукове та практичне (прикладне), їх функції. Музикознавство теоретичне та історичне, основні критерії диференціації. Спільний об'єкт дослідження, різні предмети дослідження.

Специфіка музикознавства: вивчення мистецтва в масштабній мета системі (соціальної дійсності, культури, духовного життя). «Інтегроване музикознавство» як ознака сучасного стану науки. Синтез теоретичного музикознавства з іншими науками. Музична акустика, органологія, музична психологія.

Діалогізм як специфічна риса гуманітарних наук. Спільні методологічні проблеми історичного музикознавства в колі гуманітарних наук: періодизація, робота з документальними джерелами, типи документів, можливий обсяг викривлень минулого тощо.

Спільні проблеми історії та історії музики. Типи історичних досліджень, сучасні історичні школи, вивчення ментальностей, історія інтелектуального життя, ціннісних орієнтацій.

Розгляд музикознавства як мобільної структури, що змінюється та коригується відповідно до практики нових культурологічних орієнтирів, серед яких – герменевтика, семіологія, постструктуралізм. Епістеміологічний аспект сучасного музикознавства.

Основні поняття теми: інтегроване музикознавство, музична акустика, музична психологія, культурологія, герменевтика, семіологія.

Семінар за темою 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Епістеміологічний аспект сучасного музикознавства.

2. Віртуальне як базовий концепт сучасного музикознавства.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: модуль I.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Предмет, проблематика, основні принципи та завдання курсу «Музична культурологія». Культура – основа буття і дослідження культурно-художніх явищ.

Культура в об'єктиві культурологічних учень (Дж. Віко, А. Тойнбі, О. Шпенглер, Р. Шведер, К. Ясперс).

Культура, мистецтво, художня культура. Специфіка музики як виду мистецтва. Музична культура як система. Функції музичної культури. Музична теорія. Музична естетика. Музична соціологія. Семіотика музичної культури.

Музичний (художній) твір як продукт культури. Культура і музичний (художній) текст. Музичний твір та музичний текст у просторі культури.

«Музична культурологія» як дисципліна історичного та теоретичного музикознавства; її відмінність від музикознавчої аналітики. Становлення й розвиток музичної культурології як науки. Понятійний апарат музичної культурології.

Музична культурологія в структурі гуманітарних наук. Трансдисциплінарні дослідження культури і музичної культури. Ціннісно-комунікативний та естетичний виміри музичної культури.

Основні поняття теми: культура, музична культура, художня культура, музична культурологія, семіотика музичної культури, понятійний апарат музичної культурології.

Семінар за темою 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Культура як феномен; культура – основа буття та дослідження культурно-художніх явищ.
2. Функції та семіотика музичної культури.
3. Предметно-сміслові інтенції музичної культурології.
4. Музичний твір і музичний текст у просторі культури.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: модуль II.

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Генезис і процесуальне буття культури: історичний та метаісторичний вимір. Філософсько-культурологічна теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля.

Концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка та питання періодизації історії світової музичної культури.

Музичні культури в метакультурному просторі. Динаміка культури – динаміка (музичного) мистецтва.

Європейська музична культура в символічній, класичній, романтичній, інтенціональній періоди становлення. Сильова динаміка європейської музичної культури (провідні стилі європейської музики).

Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ, принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.

Основні поняття теми: процесуальне буття культури, теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля, концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка, провідні стилі європейської музичної культури, культурна зумовленість музичних явищ.

Семінар за темою 5. Музика та процесуальне буття культури

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Процесуальне буття мистецтва у філософсько-культурологічній теорії Г. Гегеля.
2. Концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка.
3. Сильова динаміка європейської музики (провідні стилі європейської музичної культури).
4. Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ та принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення ідеї щодо трактування культури як живого суспільного організму та закономірностей її (культури) розвитку: історичний і метаісторичний аспекти.

Рекомендована література: модуль II.

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Історичні та філософсько-культурологічні особливості буття Європейської культури в заключний – інтенціональний – період становлення (кінець XIX – перша чверть XXI ст.): історичний і метаісторичний зріз.

Сильова динаміка і стильовий плюралізм європейської музики кінця XIX – першої чверті XXI ст. Культурологічні та виразово-стильові аспекти нео-, полі-, пост- і квазі- явищ.

Модернізм і постмодернізм як дві моделі узагальнення культурно-художнього розвитку. Модернізм-постмодернізм та інтенціоналізм культури і (музичного) мистецтва. На шляху до змішаного, синтетичного, «всеохоплюючого» стилю (В. Сильвестров), метастилью.

Інтенціональний стиль (О. Опанасюк) як виразник характерних тенденцій звершеного розвитку європейської музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.

Особливості буття й трактування музичного (художнього) твору і тексту в сучасній музиці. Текст, інтертекст, гіпертекст; інтертекстуальність як характерність буття сучасної музичної культури.

«Діалог культур» та принципи його актуалізації в сучасній музичній культурі. Мультикультуралізм, транскультуралізм. Музична культура в сучасному глобалізаційному просторі.

Прогностичні оцінки щодо майбутнього розвитку європейської музичної культури. Духовна музична риторика, її зміст та принципи функціонування в майбутній новій культурі.

Основні поняття теми: інтенціональний період Європейської культури, нео-, полі-, пост- та квазі- явища, стильовий плюралізм, модернізм, постмодернізм та інтенціоналізм культури, полістилістика, змішаний стиль, метастиль, інтенціональний стиль, музичний твір, музичний текст, інтертекст, гіпертекст, «діалог культур», мультикультуралізм, транскультуралізм, інтенціонально-культурологічний аналіз музичних явищ, прогностика майбутнього розвитку музичної культури, духовна музична риторика.

Семінар за темою 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Особливості розвитку європейської музичної культури в інтенціональний період становлення.
2. Модернізм і постмодернізм як дві моделі можливого узагальнення культурно-художнього розвитку кінця XIX – першої чверті XXI ст.; принципи інтенціоналізму (музичної) культури.
3. Інтенціональний стиль як виразник характерних особливостей звершеного розвитку європейської музичної культури.
4. Музичний (художній) твір і текст у сучасній музиці; інтертекстуальність як характерність буття сучасної музичної культури.
5. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темами: прогностика майбутнього розвитку музичної культури; духовна музична риторика як принцип буття музики в майбутній культурі.

Рекомендована література: модуль II.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Поняття методології, методу і методики наукового дослідження. Метод як інтенція пошуку істини, система знань та умінь. Методика як система конкретних прийомів. Методологія, метод, методика та принципи моделювання визначеної перспективи аналізу / дослідження певного явища.

Рівні наукового пізнання, їхній зміст і взаємозв'язок. Емпіричні основи методології: методологічні факти, які отримують за допомогою спостережень та експериментів; емпірико-методологічні гіпотези, концепції та співвідношення, що впливають зі згаданих фактів; емпірико-методологічні дані.

Теоретичні основи методології: понятійний апарат; науково-методологічний апарат; теоретико-методологічні дані.

Різновиди методології: (філософська, загальнонаукова, спеціальна, або ж конкретно-наукова). Складові методології: загально-філософська; загальнонаукова; конкретна галузь науки.

Трансдисциплінарні / міждисциплінарні методи дослідження. Класична й неklasична методологія наукового аналізу. Організація і методологія музикознавчого дослідження.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика.

Семінар за темою 7. Методологія наукової творчості

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Методологія, метод і методика наукового дослідження.
2. Музична творчість як об'єкт наукового дослідження.

II. Перевірка виконання самостійної роботи .

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: модуль III.

Тема 8. Методи наукового дослідження музичного мистецтва

Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження в музикознавстві. Типологія загальнонаукових методів наукового пізнання: емпіричні (спостереження, опис, порівняння, експеримент), теоретичні (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування,

розчленування, об'єднання, аналогія, моделювання, аксіоматичний, гіпотетичний, системний, функціональний методи, методи ідеалізації та класифікації). Емпірико-теоретичні, або комплексні методи. Смыслові підвалини спеціальних методів наукових досліджень, їхнє підпорядкування напрямам і визначеній перспективі аналізу музичних явищ.

Методи музикознавчої науки. Історичний, історично-генетичний, системно-історичний, порівняльно-історичний, історико-культурний, культурологічний (музично-культурологічний). Методи поліфонічного, гармонічного, інтонаційного, структурного, жанрово-стильового, семантичного аналізу музичних творів; методи музично-текстологічного, інтерпретологічного аналізу; метод аналогій; дискурсивний метод; трансдисциплінарний / міждисциплінарний метод.

Спеціальні методи у сферах музичної педагогіки (загальні методологічні принципи і концепції та авторські методи), етномузикології (етнорегіональний, методи розшифрування фольклорно-музичної аутентики), музичної психології, музичної соціології тощо.

Основні поняття теми: загальнонаукові, спеціальні методи дослідження в музикознавстві.

Семінар за темою 8. Методи наукового дослідження музичного мистецтва

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ.
2. Моделювання методології аналізу обраної теми наукового дослідження.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: модуль III.

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Типи та аспекти музикознавчих досліджень. Проблематика сучасної методології музикознавства. Інтегративна музикознавча методологія: поєднання історичних, теоретичних, виконавсько-інтерпретологічних методів наукового пізнання явищ музичного мистецтва. Загальна тенденція до трансдисциплінарності / інтердисциплінарності, інтегрованості із суміжними науковими сферами – мистецтвознавчими, культурологічними та загальногуманітарними.

Послідовність дослідницьких операцій для вирішення музикознавчої проблеми. Приклад теоретичної моделі аналізу музичного твору в ракурсі проблеми спадкоємності (за О. Зінькевич): відокремлення типізованого та індивідуалізованого шарів твору; розмежування типологічних, генетичних та контактних зв'язків музичного твору; здійснення типологічної атрибуції твору; виявлення генетичної формули твору; визначення механізму спадкоємності – характеру і ступеня успадкованого, що створює художню оригінальність музичного явища.

Основні поняття теми: музикознавче дослідження, теоретична модель аналізу твору.

Семінар за темою 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Інтегративна методологія у контексті інтенції наукового дослідження музичного явища.
2. Принципи трансдисциплінарного / інтердисциплінарного аналізу музичного явища.

II. Перевірка виконання самостійної роботи .

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: модуль III.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Тема 10. Українська філософська думка

як естетична основа національної музичної педагогіки

Українська музична педагогіка як цілісна система. Особливості музичної педагогіки. Музична педагогіка як складова загальної педагогіки. Музично-естетичні погляди українських філософів на процес формування національної педагогічної думки в цілому й музичної педагогіки зокрема. Антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм Г. Сковороди. Кордоцентризм П. Юркевича. Екзистенціалізм як позиція захисту гуманності та людяності. Розуміння творчості і свободи українськими філософами. Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці. Традиції національної педагогіки та виховання. Національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація як об'єктивні складові національної культури і мистецтва.

Основні поняття теми: українська педагогіка, антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм, національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація.

Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу

Українське Відродження XVII – першої половини XVIII ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи. М. Дилецький та його «Грамматика музикійська» як взірць першого підручника з музичних наук. Музична освіта у Києво-Могилянській академії. Шкільна драма і втілення музичних знань на практиці. Мандрівні «спудеї» і музичні традиції лялькового театру «вертеп». Музична маєткова культура. Музика в навчальних закладах України XIX ст.: уроки музики в середніх навчальних закладах, музичні класи при університетах, музичні школи. Ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах. П. Сокальський і формування української музичної етнології та порівняльної етномузикології. Перші обробки українських пісень і танців та їх аранжування для салонного музикування. Музично-педагогічна діяльність М. Лисенка та його музично-драматична школа. Педагогічна діяльність В. Пухальського, Г. Ходоровського, М. Тутковського. Модель української демократичної школи початку XX ст. Погляди К. Стеценка на розбудову національної школи та проблеми музичної освіти. М. Леонтович і його погляди на особливості викладання музичних дисциплін в школі. Музично-драматичний інститут ім. М. Лисенка і традиції формування національних музично-педагогічних кадрів. Формування національної вищої музичної освіти у 30-ті рр. XX ст. Особливості подальших зрушень процесу розвитку національної музичної педагогіки у XX ст. та історичні етапи її становлення.

Основні поняття теми: музично-педагогічна діяльність, музична етнологія, музична етномузикологія.

Семінар за темою 11. Національна музична педагогіка у вимірах вітчизняного загальноосвітнього процесу

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Значення української педагогічної спадщини для формування і розвитку національної музичної педагогіки в умовах сучасної України та відкритого інформаційно простору.

2. Тенденції розвитку української музичної педагогіки в контексті європейських історико-культурологічних процесів.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах.

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 12. Сучасні парадигми

української музичної педагогіки та європейський контекст

Особистість як єдність природного і соціального, як об'єкт і суб'єкт суспільних відносин. Сучасні психічні структури особистості. Основні блоки структури особистості за сучасними дослідженнями європейської педагогіки. Види діяльності. Творча діяльність та її ознаки. Концепції творчості у працях європейських вчених. Схема творчого процесу. Висвітлення проблем музичної творчості зарубіжними дослідниками.

Основні поняття теми: парадигма, концепція музичної творчості, види діяльності.

Семінар за темою 12. Сучасна українська музична педагогіка та європейський контекст

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Здійснити порівняльний аналіз концепцій особистості.
2. Охарактеризувати особливості концепції творчості за П. Еббсом.
3. Порівняти і винайти особливе у концепціях творчості М. Гріна та Дж. Едді.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід

Світові системи музично-творчого виховання особистості за Су Сібато, Дж. Кендалом, Р. Шафером, Е. Жак-Далькромом, К. Орфом, З. Кодаєм, Б. Бартоком. Погляди науковців на проблему музичної творчості. Теоретичні положення щодо розвитку дитячої музичної творчості. Дослідження послідовності педагогічного керування музично-творчим процесом.

Основні поняття теми: педагогічні системи.

Семінар за темою 13. Європейські педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Охарактеризувати основні положення системи музичного виховання Е. Жак-Далькроза та визначити дискусійні аспекти його теорії.
3. Порівняти педагогічні погляди на принципи музично-творчого виховання особистості П. Еббса, Е. Сторра, Р. Гіббсона.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення системи музичного виховання Е. Жак-Далькроза.

Рекомендована література: модуль IV.

Навчально-методична картка дисципліни

Денна форма навчання

Загальний обсяг – 270 год.: лекції- 44 год., семінари – 28 год., самостійна робота – 150 год., модульний контроль – 18 год., семестровий контроль -30 год.

Модуль	Змістовний модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»			Змістовний модуль II «Музична культурологія»			Змістовний модуль III «Методологія сучасного музикознавства»			Змістовний модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»			
Кількість балів за модуль	193 бали			193 бали			193 бали			277 балів			
Теми занять	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T 4
Бали за відвідування лекцій	1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2	2
Бали за відвідування семінарів	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	2	2
Бали за роботу на семінарі	10	10	10	10	10	10	10	10	10	-	10	20	20
Бали за самостійну роботу	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Бали за аналітичний огляд	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (50 балів)			Модульна контрольна робота (50 балів)			Модульна контрольна робота (50 балів)			Модульна контрольна робота (75 балів)			
Підсумковий контроль	Іспит												

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль «Історичне та теоретичне музикознавство»		Змістовий модуль «Культурологічне музикознавство»		Змістовий модуль «Методологія сучасного музикознавства»		Змістовий модуль «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	
		193 балів		193 балів		193 балів		277 балів	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	5	5	7	7
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3	3	3	5	5
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30	3	30	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	4	20
Виконання аналітичного огляду	30	3	90	3	90	3	90	4	120
МКР	25	2	50	2	50	2	50	3	75
Максимальна кількість балів до екзамену:	856 балів								
Коефіцієнт	$856 : 60 = 14,27$								
Екзамен	40 балів								
Загальний бал	100 балів								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Денна форма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Завдання 1. Розкрити сутність відкритої форми музичних творів у сучасному теоретичному музикознавстві.

Рекомендована література: модуль I.

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Завдання 1. Охарактеризувати теоретичні та практичні засади музичного джерелознавства як спеціальної галузі історичного музикознавства.

Рекомендована література: модуль I.

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Завдання 1. Проаналізувати пропоновані статті, в яких розкривається проблема сучасного музикознавства в контексті гуманітарних наук в Україні та світі.

Рекомендована література: модуль I.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Завдання 1. Охарактеризувати культурно-історичні концепції Дж. Віко, А. Тойнбі, О. Шпенглера, Р. Шведера, К. Ясперса.

Рекомендована література: модуль II.

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Завдання 1. Охарактеризувати розвиток (музичного) мистецтва у п'ятитисячолітньому культурному метапросторі (на основі теорій Г. Гегеля, О. Шпенглера, О. Опанасюка).

Рекомендована література: модуль II.

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Завдання 1. Охарактеризувати стильову динаміку розвитку і стильовий плюралізм європейської музики кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Рекомендована література: модуль II.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Завдання 1. Створити порівняльну таблицю емпіричних та теоретичних засад методології.

Рекомендована література: модуль III.

Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Завдання 1. Охарактеризувати філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи, які є актуальними для музикознавствчих досліджень.

Рекомендована література: модуль III.

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Завдання 1. Побудувати алгоритм аналізу музичного твору (на матеріалі свого дослідження) в ракурсі проблеми спадкоємності.

Рекомендована література: модуль III.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Тема 10. Українська філософська думка

як естетична основа національної музичної педагогіки

Завдання 1. Простежити загальне у поглядах на виховання Г. Сковороди і П. Юркевича.

Завдання 2. Виокремити особливе у екзистенціалізмі Г. Сковороди.

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу

Завдання 1. Розкрити особливості музичної педагогіки періоду XVII – XVIII ст. в Україні.

Завдання 2. Порівняти музично-педагогічні погляди П. Сокальського та М. Лисенка.

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки та європейський контекст

Завдання 1. Визначити характерні відмінності концепцій зарубіжних дослідників М. Монтесорі, П. Еббса, Е. Сторра, Р. Гіббсона.

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід

Завдання 1. Охарактеризувати спільне й відмінне у педагогічних системах Е. Жак-Далькроза та К. Орфа.

Рекомендована література: модуль IV.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлений відповідно до вимог.
2-3	Є неточності у викладі матеріал, порушена або відсутня логіка викладу матеріалу. існують недоліки у оформленні.
0-1	Робота не відповідає вимогам. виконана за іншою темою; матеріал частково розкриває тему, допущено фактичні помилки в змісті роботи.

6.3. Теми для написання аналітичних оглядів та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Написати аналітичний огляд на тему: «Теоретичні аспекти проблеми стилю в музикознавчих дослідженнях ХХ–ХХІ ст.».

Рекомендована література: модуль I.

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Написати аналітичний огляд на тему: «Теорія стадіальності О. Зінкевич як інструмент пізнання закономірностей музично-історичного процесу».

Рекомендована література: модуль I.

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Написати аналітичний огляд на тему: «Соціальні та культурологічні контексти “нового музикознавства” в роботах американських дослідників 1990 – 2010-х років».

Рекомендована література: модуль I.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Написати аналітичний огляд на тему: «Музична культурологія як дисципліна історичного та теоретичного музикознавства; її принципи, завдання та відмінність від музикознавчої аналітики».

Рекомендована література: модуль II.

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Написати аналітичний огляд на тему: «Європейська музична культура в символічній, класичній, романтичній, інтенціональній періоди становлення: принципи та закономірності розвитку».

Рекомендована література: модуль II.

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.

Написати аналітичний огляд на тему: «Культурологічні підвалини нео-, полі-, пост- і квазі-стилів, змішаного / синтетичного стилю та метастилу».

Рекомендована література: модуль II.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Написати аналітичний огляд на тему: «Методологічний плюралізм в концепції П. Фейєрабенда».

Рекомендована література: модуль III.

Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Написати аналітичний огляд на тему: «Основи музичної герменевтики у працях Г. Кречмара».

Рекомендована література: модуль III.

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Написати аналітичний огляд на тему: «Синергетичний підхід в інтерпретації музичних текстів».

Рекомендована література: модуль III.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Тема 10. Українська філософська думка

як естетична основа національної музичної педагогіки

Написати аналітичний огляд на тему: «Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці».

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки

у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу

Написати аналітичний огляд на тему: «Українське Відродження XVII – першої половини XVIII ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи».

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки

та європейський контекст

Написати аналітичний огляд на тему: «Особистість як єдність природного і соціального, як об'єкт і суб'єкт суспільних відносин».

Рекомендована література: модуль IV.

Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого розвитку

особистості на національних засадах: європейський досвід

Написати аналітичний огляд на тему: «Інтеграційні напрями музичної освіти XXI століття».

Рекомендована література: модуль IV.

Критерії оцінювання рівня аналітичних оглядів:

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	5 балів
Складання плану.	5 балів
Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
Дотримання правил реферуванням наукових публікацій.	2 бали
Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	5 балів
Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел).	3 бал
Разом	30 балів

6.4. Критерії оцінювання модульних контрольних робіт:

Модульний контроль здійснюється як підсумок роботи аспіранта протягом вивчення модуля за результатами засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни та виконання аспірантом інших видів роботи, передбаченої змістом модуля, а саме – письмової контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульного контролю

21–25 балів – аспірант глибоко і обґрунтовано розкриває зміст всіх питань модульної контрольної роботи, точно і повно дає визначення термінів і понять, логічно аналізує та оцінює різноманітні явища у галузі мистецтвознавства і музикознавства та їх взаємозв'язки. Виявляє самостійне, творче ставлення до наукових ідей, концептуальних положень, підходів та принципів, переконливо аргументує власну позицію. Аспірант виявляє сформовану здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку мистецтвознавства та музикознавства; самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

16–20 балів – аспірант обґрунтовує провідні теоретичні положення, класифікує педагогічні ідеї, проявляє власне ставлення до них. Виявляє здатність логічного викладу основних знань та використання засвоєних знань у процесі написання модульної контрольної роботи. Аргументує наведені твердження та висновки, застосовуючи засвоєний теоретичний матеріал. Аспірант виявляє здатність до пошуку та використання додаткових джерел і

матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку мистецтвознавства та музикознавства; часткове розуміння методології наукових досліджень.

11–15 балів – аспірант частково відтворює зміст програмного матеріалу. Фрагментарно висвітлює теоретичні положення, класифікації, концептуальні ідеї, визначає сутність окремих термінів та понять. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Виявляє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою, як результат – недостатньо глибоке засвоєння навчального матеріалу та недостатньо розкриті питання модульної контрольної роботи.

0–10 балів – Відповіді аспіранта мають репродуктивний характер. Він неефективно використовує знання у процесі написання модульної роботи; поверхово викладає програмний матеріал, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Аспірант використовує додаткові джерела і матеріали, запропоновані викладачем; слабо розуміє методологію досліджень, має нечіткі уявлення про категоріальний апарат. Пізнавальна діяльність аспіранта характеризується репродуктивним рівнем, неспроможністю самостійного пошуку.

6.5. Форми проведення підсумкового контролю

Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену з усіх змістових модулів дисципліни **«Розвиток наукової галузі»**.

Результати навчання, здобуті в межах неформальної та інформальної освіти, можуть бути визнані як такі, що відповідають окремим темам дисципліни за умови подання відповідного сертифіката (або документа, що підтверджує результати навчання) і проведення процедури верифікації результатів згідно з **«Положенням про організацію освітнього процесу»**, Додаток 1. **«Порядок визнання та перезарахування результатів навчання»** (<https://surl.li/hiwhfw>)

Дотримання академічної доброчесності включає в себе відповідальне ставлення до професійної етики та розуміння важливості доброчесності у своїй майбутній кар'єрі в науковій діяльності.

Критерії оцінювання семестрового контролю

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
34–40 балів	Аспірант виявляє вміння працювати з науковою літературою в бібліотеці та в Мережі, робити анотації, виписки. Вільне володіння знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання; володіння знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.

27–33 балів	Досконале володіння знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання; володіння знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
20–26 балів	Володіння знаннями щодо правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіки підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
13–19 балів	Посередній рівень знань щодо правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіки підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
7–12 балів	Мінімальний рівень засвоєння знань з дисципліни та невисокий показник знань щодо сутності, змісту, принципів та функцій наукової галузі; необізнаність з науковими працями, які є теоретичним та методичним підґрунтям дисципліни; неспроможність до самостійного пошуку, невміння опрацювати та аналізувати музичний матеріал з мережі Інтернет, репертуарних збірників, навчально-методичних посібників.
1–6 балів	Аспірант виявляє низький рівень знань програмного матеріалу з дисципліни, невірна орієнтація щодо сутності, змісту, принципів та функцій науково галузі; необізнаність з науковими працями, які є теоретичним та методичним підґрунтям дисципліни; неспроможність до самостійного пошуку, невміння опрацювати та аналізувати музичний матеріал з мережі Інтернет, репертуарних збірників, навчально-методичних посібників.

Орієнтовний перелік питань до екзамену:

1. Теорія дискурсу в музикознавстві.
2. Типологія спеціальних методів музикознавчої науки.
3. Концепції музичного стилю на межі ХХ – ХХІ ст.
4. Інтегративна музикознавча методологія.
5. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ.
6. Історико-теоретичні аспекти наукової творчості Р. А. Хаттена.
7. Емпіричні та теоретичні засади методології музикознавства.
8. Основні засади теорії інтерпретації В. Москаленка.
9. Музичне джерелознавство як галузь історичного музикознавства.
10. Питання феноменології музичного мислення в роботах І. Пяковського.
11. Актуальна проблематика сучасного західного музикознавства.
12. Основи рецептивної поетики музичного твору.
13. Семіотичні аспекти музикознавчих досліджень ХХ – початку ХХІ ст.
14. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства в концепції Ю. Чекана.
15. Метод семіотичного аналізу Е. Тарасті та Р. Монелля.

16. Інтертекстуальні аспекти музикознавства кінця ХХ – початку ХХІ ст.
17. Теорія стадіальності О. Зінкевич.
18. Етапи розвитку теорії музичних стилів (від Г. Адлера – до Р. Тарускіна).
19. Проблеми філософії музики в музикознавчих дослідженнях ХХ – початку ХХІ ст.
20. Культура як феномен; культура – основа буття та дослідження культурно- художніх явищ.
21. Предмет, проблематика, основні принципи та завдання музичної культурології.
22. Предметно-сміслові інтенції музичної культурології.
23. «Діалог культур» та принципи його актуалізації в сучасній музичній культурі; мультикультуралізм, транскulturалізм; музична культура в сучасному глобалізаційному просторі.
24. Музична культурологія в структурі гуманітарних наук; трансдисциплінарні дослідження культури і музичної культури.
25. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір та музичний текст у просторі культури.
26. Функції та семіотика музичної культури.
27. Філософсько-культурологічна теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля та концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка.
28. Європейська музична культура в символічний, класичний, романтичний, інтенціональний періоди становлення.
29. Сильова динаміка європейської музики та провідні стилі європейської музичної культури.
30. Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ та принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.
31. Європейська музична культура в заключний – інтенціональний – період становлення: історичний і метаісторичний зріз.
32. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір у просторі культури.
33. Культура і художній (музичний) текст; текст у просторі культури; інтертекстуальність як явище.
34. Сильова динаміка і стильовий плюралізм європейської музики кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.
35. Нео-, полі-, пост- і квазі- явища в музиці кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.; принципи культурно-сильового аналізу сучасної музики.
36. Модернізм і постмодернізм як дві моделі можливого узагальнення культурно-художнього розвитку; модернізм-постмодернізм та інтенціоналізм культури і (музичного) мистецтва.
37. На шляху до змішаного, синтетичного, «всеохоплюючого» стилю (В. Сильвестров), метастилью.
38. Інтенціональний стиль як виразник характерних тенденцій звершеного розвитку європейської музичної культури кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.
39. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.
40. Емпіричні основи методології.
41. Теоретичні основи методології.
42. Спеціальні методи музикознавства.
43. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства: причини та прояви.
44. Понятійний апарат музикознавства.
45. Теоретична модель аналізу музичного твору.
46. Типи та аспекти музично-історичних досліджень.
47. Музично-історичні концепції минулого та сучасності.
48. Загальнонаукові методи, актуальні для дослідження культурно- мистецьких явищ.
49. Методологічні підходи дослідження історії музики.
50. Напрями методологічного вчення у музикознавстві.

51. Методи аналізу музики другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
52. Шляхи герменевтичного пізнання музичних явищ.
53. Проблеми методології сучасного музикознавства.
54. Методологія парамузикознавства Б. Сюті.
55. Музично-естетичні погляди українських філософів на процес формування національної педагогічної думки в цілому й музичної педагогіки зокрема.
56. Антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм Г. Сковороди.
57. Розуміння творчості і свободи українськими філософами.
58. Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці.
59. Національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація як об'єктивні складові національної культури і мистецтва.
60. Українське Відродження ХVІІ – першої половини ХVІІІ ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи.
61. Музична освіта у Києво-Могилянській академії.
62. Музика в навчальних закладах України ХІХ ст.: уроки музики в середніх навчальних закладах, музичні класи при університетах, музичні школи.
63. Ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах.
64. Музично-педагогічна діяльність М. Лисенка та його музично-драматична школа.
65. Педагогічна діяльність В. Пухальського, Г. Ходоровського, М. Тутковського.
66. Погляди К. Стеценка на розбудову національної школи та проблеми музичної освіти.
67. М. Леонтович і його погляди на особливості викладання музичних дисциплін в школі.
68. Формування національної вищої музичної освіти у 30-ті рр. ХХ ст.
69. Особливості подальших зрушень процесу розвитку національної музичної педагогіки у ХХ ст. та історичні етапи її становлення.
70. Основні блоки структури особистості за сучасними дослідженнями європейської педагогіки.
71. Концепції творчості у працях європейських вчених.
72. Висвітлення проблем музичної творчості зарубіжними дослідниками М. Монтесорі, П. Еббсом, Е. Сторром, Р. Гіббсоном.
73. Світові системи музично-творчого виховання особистості за Су Сібато, Дж. Кендалом, Р. Шафером, Е. Жак-Далькрозом, К. Орфом, З. Кодаєм, Б. Бартоком.
74. Теорія музичної комунікації Ю. Ніколаєвської.

6.6. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

МОДУЛЬ І «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Основна література:

1. Гнатишин О. Історичний вимір українських музично-теоретичних концепцій: монографія. Львів: вид-во Львівської політехніки, 2018, 600 с.
2. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві. *Культура України*. Вип. 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
3. Тукова І. Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох (XVII – початок XXI століття). Харків: Акта, 2021. 456 с.
4. Сюта Б. О. Основи парамузикознавства. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 160 с.
5. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства: автореф. дисерт. докт. мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2010. 36 с.

Додаткова література:

1. Аспекти історичного музикознавства: збірник наукових статей. Випуск XXXVI (36). Харків. Національний університет мистецтв ім. І. Котляревського; ред.-упоряд. Л.В. Русакова, Я.О. Сердюк. Харків: ХНУМ, 2024. 192с.
2. Зінків І. Модальність як категорія теоретичного музикознавства. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського. Естетика і практика мистецької освіти*. 36. ст. Київ, 2008. – Вип. 74. С. 245–253.
3. Лісецький С. Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства. *Мистецтвознавчі записки*. Вип. 21. Київ, 2012. С. 3–9.
6. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства. *Мистецтвознавство України*. Вип. 11. Київ, 2010. С. 38–45.
7. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства: прояви, причини, можливі наслідки. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Наука про музику сьогодні: проблеми та перспективи*. Збірник наукових статей. Київ, 2009. С. 71–96.

МОДУЛЬ ІІ «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Основна література:

1. Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU: Collective monograph (Дослідження сучасної культури та мистецтвознавства: досвід України та ЄС. Колективна монографія). Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. 532 р. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/60>
2. Грібіненко Ю. О. Музична полістилістика у світлі теорії інтертекстуальності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво»; Одеська державна музична академія ім. А. Нежданової. Одеса, 2006. 20 с.
3. Зінькевич О. С. Логіка художнього процесу як історико-методологічна проблема. *Ставропігійські філософські студії: зб. статей*. Вип. 3. Львів: Ставропігійон, 2009. С. 45–55.
4. Калениченко А. П. Міждисциплінарні музикознавчі зв'язки (деякі аспекти). *Матеріали до українського мистецтвознавства / упор. Г. Степанченко*. Київ: ІМФЕ ім. М. Рильського НАНУ, 2003. Вип. 2 (пам'яті академіка О. Г. Костюка). С.193–197.

5. Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство. Національна музична академія України ім. П. Чайковського. Київська муніципальна академія музики ім. Р. Глієра. Збірка статей. Випуск 58. Київ, 2019. 270 с.
6. Мартинюк Т. В. Міждисциплінарні методологічні тенденції в українській музичній регіоніці. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського*. 2020. Вип. 129. С. 26–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnmau_2020_129_5
7. Опанасюк О. П. Іntenціональність у просторі культури: мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти: монографія. 3-є видання. Київ: Освіта України, 2020. 472 с.
8. Опанасюк О. П. Культурологічне музикознавство: реалії та перспективи розвитку музикознавчої науки. *Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України XXI століття: Зб. матеріалів наук.-творч. конф.*, Одеса, Київ, Варшава, 25–26 квітня 2017 р. Київ: НАКККиМ, 2017. С. 31–34.
9. Опанасюк О. П. Культурологічний вимір сучасної музики. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр.* / за ред. Даниленка В. Я. Харків: ХДАДМ, 2012. 166 с. (Мистецтвознавство: № 3). С. 119–120.
10. Опанасюк О. П. Метаісторичні підвалини періодизації історії світової музичної культури. *Path of Science. International Electronic Scientific Journal*. 2017. Vol. 3, No 2. С. 2.16–2.30.
11. П'ятницька-Позднякова І. С. Деякі аспекти інтертекстуального аналізу музичного твору. *Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. праць*. Київ: Міленіум, 2017. Вип. 31. С. 45–56.
12. Самойленко О. І. Методологічні інтенції категорії «духовність» і методичне самовизначення сучасного музикознавства. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського*. Вип. 85: Духовна культура України: традиції та сучасність: зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. Скорик. Київ: [б. в.], 2010. С. 7–21.
13. Самойленко О. І. Музикознавство з позиції культурологічної діалогістики. *Наукові записки культурологічного семінару*. Київ, 2002. Вип. 2 (Мистецтвознавчі аспекти славістики). С. 108–115.
14. Харченко Є. В. Інтертекстуальність в українській музиці двадцятого століття: інтонація, жанр, стиль: автореф. дис канд. мистецтвознав: Спеціальність 17.00.03 – «Музичне мистецтво»; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського. Київ, 2011. 16 с.

Додаткова література:

1. Грібієнко Ю. О. Духовно-культурологічні передумови полістилістики. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського*. Вип. 85: Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. Київ: [б. в.], 2010. С. 391–404.
2. Гуменюк Т. К., Тишко С. В. Музична культурологія в координатах гуманітарного мислення. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. Чайковського*. 2018. № 1 (38). С. 128–139.
3. Маркова О. М. Музична культурологія в системі сучасного гуманітарного знання. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філософія. Музикознавство*. 2013. Вип.1. С. 145–149.
4. Основи культурології: Навч. посіб. / За ред. Л. Сандюк та Н. Щубелки. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 400 с.
5. Самойленко О. І. Явище пам'яті як предмет музикознавчої систематології. *Музична україністика: сучасний вимір*: зб. наук. праць на пошану доктора мистецтвознавства, професора, члена-кореспондента Академії мистецтв України Алли Терещенко / ред.-упор. А. Калениченко. Вип. 2. Київ–Івано-Франківськ: видавець І. Третяк, 2008. С. 20–29.
6. Сюта Б. О. Використання спеціальної термінології у дослідженнях, присвячених вивченню сучасної музичної культури. *Мистецтвознавчі записки*. Київ, 2002. Вип. 2. С. 17–27.

7. Юдкін-Ріпун І. М. Феноменологія культури як методологія інтерпретації. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2020. 352 с.

МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Основна література:

1. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва НАМУ. Київ: Феніфкс, 2017. 144 с.
2. Зінкевич О. С. Логіка художнього процесу як історико-методологічна проблема. *Ставропігійські філософські студії*: зб. статей. Вип. 3. Львів: Ставропігійон, 2009. С. 45–55.
3. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін: монографія. Київ: НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського, 2008. 534 с.
4. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки. Навчальний посібник. Київ 2020. 277 с.
5. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві. *Культура України*. Випуск 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
6. Самойленко О. І. Музикологія в мультидисциплінарному середовищі сучасної гуманітарної науки. та освіти: ноологічне есе. *Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals: Collective monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. Р. 1–31.
7. Самойленко О. І. Наукові обрії сучасного українського музикознавства. *Мистецтвознавство України*. Вип. 129. Київ, 2010. С. 38–45.
8. Самойленко О. І. Науково-методичні пріоритети сучасного музикознавства: переступаючи межі. *Музичне мистецтво та лінгвістичний тезаурус світової культури: досвід України*: наукова монографія. Рига: Baltija Publishing, 2023. С. 203–221.
9. Сjuta Б. О. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці. *Студії мистецтвознавчі*. 2010. № 1. С. 35–42.
10. Чекан Ю. І. Музична сфера сучасної культури: виміри та конфігурації. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського*. Київ. Вип. 129 (2020). С. 81–95.
11. Шип С. В. Методологія музикознавства. Постановка проблеми та основні поняття. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського*. Київ. Вип. 129 (2020). С. 9–25.

Додаткова:

1. Гнатишин О. Історичний вимір українських музично-теоретичних концепцій: монографія. Вид. 2-ге. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 600 с.
2. Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. XXVIII. Харківський національний університет мистецтв ім. І. Котляревського; ред.-упоряд. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. Харків, ХНУМ, 2022. 156 с.
3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Коновалова І. Термінологічні інтенції сучасної музикології. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції 17–18.11.22*. Харків: ХДАК, 2022. С. 306–307.
5. Лісецький С. Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства. *Мистецтвознавчі записки* Вип. 21. Київ, 2012. С. 3–9.
6. Музичне мистецтво та лінгвістичний тезаурус світової культури: досвід України: наукова монографія. Рига: Baltija Publishing, 2023. 324 с.
7. Сjuta Б. Деякі аспекти методики аналізу сучасної музики. *Студії мистецтвознавчі*. 2008. Число 4 (24): Театр. Музика. Кіно. С. 120–124.
8. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу: монографія. Київ: Логос, 2009. 227 с.

9. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав: 17.00.03 – «Музичне мистецтво»; НМАУ ім. П. Чайковського. Київ, 2010. 32 с.
10. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства: прояви, причини, можливі наслідки. *Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського. Наука про музику сьогодні : проблеми та перспективи*. Київ, 2009. С. 71–96.
11. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.

МОДУЛЬ IV

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Рекомендована література:

1. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. 3-тє вид., доопр. і доп. Київ: Знання, 2008. 566 с.
2. Душний А. Активізація творчої діяльності майбутніх учителів музики. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2005. № 5. С. 73–79.
3. Кузьмінський А. Педагогіка: підручник. Київ: Знання-прес, 2008. 447 с.
4. Мартиненко С., Хорунжа Л. Загальна педагогіка: навч. посіб. Київ: Знання, 2000. 174 с.
5. Мойсеюк Н. Педагогіка: навч. посіб.; 3-тє вид, доп. Київ: Зання, 2001. 608 с.
6. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. Для студ. ВНЗ культури і мистецтв. Київ: КНУКіМ, 2006. 187 с.
7. Олексюк О., Ткач М. Педагогіка духовного потенціалу особистості. Київ: Знання України, 2004. 264 с.
8. Орлов В. Професійне становлення ммайбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія. Київ: Наукова думка, 2003. 264 с.
9. Оргинський В. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 427 с.
10. Падалка Г. Педагогіка мистецтва. *Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова*. Київ: НПУ, 2004. С. 15–20.
11. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музтчного мистецтва: навч. посіб. / О. Олексюк, М. Ткач. Київ: Знання України, 2004. 263 с.
12. Рудницька О. Педагогіка: загальна і мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
13. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва: навч.-метод. посіб. / НАПН, ШОіОД; [Н. Ничкало [та ін.]; за ред., передмова Н. Ничкало]. Чернівці: Зелена Буковина, 2011. 280 с.
14. Уланова С. Нариси історії європейської музичної освіти і виховання: Від античності до початку ХХ ст. Київ: Знання України, 2002. 326 с.
15. Шульгіна В. Українська музична педагогіка: підручник. Київ: ДАКККіМ, 2008. 262 с.